

Σ Π Α Σ Τ Α

Στὸ Μαλακόν

Κάτις καλά, ρε βλάμη ποιητή,
κι' ἄς τα τὰ κουτσαβάκικα, γιατί
τ' ἀφτί μας δὲν ἰδρώνει... σὲ τ' ἐμᾶς;
Τί γίνεται τ' ἀδερφεὶ ὁ Παλαμᾶς;
'Εσὺ, ρε, κουτσαβάκι. Ποῦθεν ποῦ;
Κι' ἀπὸ τὸ Βλαχογιάννη τί χαμποῦ;

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

'Αγαπητέ μου «Νουμᾶ».

Μιά φορά κι' ἐγίνηκα σὰ νουνός, νὰ ποῦμε, τῆς
λέξης Λογογράφος, δόσε μου τὴν ἄδεια νὰ πῶ δυὸ
λόγια ἀπάνου σὲ ὅσα ἔγραψε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ ὁ
κ. Βουτιερῆδης.

Κατηγορεῖ τὸν πελάτη μου ὁ κ. Β. πῶς εἶναι
πλάσμα τῆς καθαρέουσας. Δὲν λέω κι' ἐγὼ ὄχι· ἡ
δημοτικὴ μας γλῶσσα δὲν ἔλαβε φαίνεται ποτὲ τὴν
ἀνάγκη νὰ ἐκφράσῃ αὐτὴ τὴν ἔννοια. 'Αλλὰ ὅτι ἡ
λ. λογογράφος μυρίζει Φραγκισμὸ (;) κτλ. αὐτὰ δὲν
μπορῶ νὰ τὰ καταλάβω. Οἱ ἀρχαῖοι, πάντα ἔλεγαν
τὴ λέξη λόγος, ἅμα ἤθελαν νὰ ποῦν τὸ ἀντίθετο
τῆς ποιήσεως. (Κοίτα 'Αριστ. ρητ. 3) «ἐν μὲν γὰρ
ποιήσει πρέπει λέγειν — ἐν δὲ λόγῳ Πλάτ. Πολ.
3,390 ἐν λόγῳ ἢ ἐν ποιήσει καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα
μέρη, ὅπου ἡ λ. λόγος σημαίνει τὸν πεζὸ λόγον). Πῶς
ἡ ἔννοια τοῦ λόγος ζετυλίχθηκε κι' ἐφθασε σ' αὐτὴ
τὴ σημασία, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃ κα-
νεὶς, ἅμα συλλογισθῇ πῶς οἱ πρῶτοι 'Ελληνες ποῦ
ἔγραφαν πεζὰ ἦταν ἱστορικοὶ, δηλ. ἔγραφαν ἱστορία
ἀληθινὴ, λόγους [γι' αὐτὸ τοὺς εἶπαν καὶ λογογρά-
φους]. 'Αλλὰ καὶ ἡ λ. λογογράφος ἐσήμαινε ἐκεῖνον
ποῦ ἔγραφε πεζὰ (κοίτα 'Αριστ. ρητ. 2, 11). 'Η
λ. λόγος σημαίνει ἀληθινὰ ἐκεῖνο ποῦ λέει ὁ κ. Β.
(στὸν 'Ηρόδοτο). 'Αλλὰ ξέχωρ' ἀπ' αὐτὴ τὴ σημα-
σία, ἔχει κι' ἄλλες χίλιες. Καὶ κάθε μιὰ λέξη, καὶ
στὴ δικὴ μας γλῶσσα καὶ σ' ὄλες τὶς ἄλλες, παθαί-
νει τὸ ἴδιο πάθημα. Γιατί αὐτὸ εἶναι φυσικὸ τοῦ
ἀνθρώπου, νὰ ζητᾶ νὰ βρῖσκει ὁμοιότητες, καὶ στὰ
πιὸ ἀνόμοια πράγματα· κι' αὐτὸ τὸ κάνει γιὰ τὴν
εὐκολία του (1). 'Αλλοίμονο ἂν κάθε λέξη ἔβαστοῦσε
τὴν πρώτη καὶ μοναδικὴ τῆς σημασία· τότε γιὰ νὰ
μάθῃ κανεὶς μιὰ γλῶσσα, θὰ ἔπρεπε νὰ ζοδέψῃ ὅλη
τοῦ τὴ ζωὴ, καὶ πάλι δὲ θὰ τὴ μάθαινε.

Λοιπὸν βρῖσκω ἐγὼ τὴ λ. λογογράφος στὴν ἀρ-
χαία μὲ τὴ σημασία ποῦ θέλω. Τὴν παίρνω καὶ τὴ
μεταχειρίζομαι. 'Αλλο ζήτημα ἂν ἡ γλῶσσα μας θὰ
τὴν κάνῃ δικὴ τῆς. Καὶ βασιλιάς νὰ ἦμουν, καὶ νὰ
ἔβαζα νόμο καὶ πρόστιμο, μιὰ τρύπα στὸ νερό. 'Αν
ἰσένα σοῦ ἀρέσει, πᾶρ' τὴ καὶ μεταχειρίσου τὴν ἄφοβα.
'Εγὼ ἐφρόντισα καὶ ἔφερα στὸ χορὸ ντάμα ποῦ εἶναι
καὶ 'Ελληνικὰ ντυμένη, καὶ νοστιμούλα, καὶ τίς
πτῶσες τῆς τίς κάνει ὁμαλά.

(1) Κοίτα π. χ. σ' ἐμᾶς τὴ λ. φύλλο δέντρο, φύλλα
τῆς κόρτας, φημερίδα, φύλλα βιβλίου, ὡς καὶ φύλλα τῆς
καρδιάς!

(2) Τὰ παραδείγματα ποῦ φέρνει ἰππίας, σκαπανίας
κτλ. εἶναι ὅλα ἀπὸ λέξες τῆς καθαρέουσας, καὶ δὲν εἶναι
κατέλληλα.

'Όσο γιὰ τὴ λ. συγγραφείας ποῦ θέλει νὰ μοῦ
τὴν ἀποδείξῃ γνήσια δημοτικὴ ὁ κ. Β. δὲν ἔχω νὰ
προσέξω οὔτε στὴν γνήσια δημοτικὴ κατάληξή τῆς
ἑας (2), τοῦ ἐνικού, οὔτε στὴν ἀγαπητὴ καὶ συχνὴ
κατάληξή ἑνδες τοῦ πληθυντικού, ποῦ θέλει νὰ τῆς
κολλήσῃ. «'Η γὰρ λαλιά τῆς δὴλην αὐτὴ ποιεῖ».
Γιατί εἶναι φῶς φανερό, πῶς ἡ δημοτικὴ τὸ γ,
ὅταν πρὶν ἀπ' αὐτὸ εἶναι ν τὸ κάνει g (ὅπως τὸ
Γαλλικὸ g στὴ λ. cigare). Φέρνω τὰ ἴδια παρα-
δείγματα τοῦ κ. Β. συν-γενῆς προφέρεται συγγενῆς
ἐν-γονος προφ. ἐνγονος (τὸ ν πολὺ ἔρρινον), ἀνγόνι,
ἐν-γαστήρ προφ. ἐνγαστρωμένος, ἐν-γυῖον προφ. ἐν-
γυητής κτλ. Τὸ συγγραφεὺς ὅμως ἐγὼ τὸ προφέρω
συγγραφεὺς καὶ ὄχι συγγραφεύς· ὅπερ δηλοῖ, ποῦ λένε
οἱ δασκάλοι, ὅτι τὴν προφορά τῆς λέξης καὶ τὴ λέξη
μοῦ τὴν ἔμαθε ὁ δάσκαλός μου ἅμα μοῦ μάθαινε
τὴν τῶν προγόνων γλῶτταν (ἔτσι μ' ἔμαθε καὶ τὸ ἐγ-
γράφω=ἐνγράφω, συγγράφω=συγγράφω κτλ.) καὶ ἡ
λέξη δὲν εἶναι δημοτικὴ, καθὼς τὸ ρῆμα συγγράφω
δὲν εἶναι δημοτικὸ, ἀφοῦ ἂν τὸ ἐπαιρνε ἡ δημοτικὴ
θὰ τὸ ἐπλαθε σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς. Φαίνε-
ται ὅτι τὸν κ. Β. τὸν ἐγέλασε ἡ γραφὴ (τὰ δυὸ γγ)
δὲν ἐπρόσεξε ὅμως πῶς ἡ ὀρθογραφία μας σήμερα
εἶναι ἱστορικὴ, δηλ. ψευτικὴ.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τοὺς κανόνες τῆς γλώσσας
μας τῆς ἐθνικῆς, μπορεῖ σήμερα κανεὶς νὰ πῇ ὅτι τὴ
λ. συγγραφείας (ὅπως τὴ θέλει ὁ κ. Β. συγγρα-
φείας) ποτὲ δὲν θὰ τὴν πάρῃ ἡ δημοτικὴ. Κι' ἂν
τὴν πάρῃ,—πρᾶμα ποῦ μοῦ φαίνεται δύσκολο λι-
γάκι γιατί πάντα οἱ κριτάδες δίνουν τὸ μῆλο στὴν
πιὸ ἔμορφη, ἄς εἶναι καί... λέξη,—θὰ τὴν φτιάσῃ
ἡ συγγραφεία, ἢ θὰ τὴν πάρῃ μὲ τὰ ρούχα ποῦ τῆς
ἔβαλε ὁ κ. Ψυχάρης συγγράφει ἢ συγγραφεία.

Με συγχωρεῖς, κύριε «Νουμᾶ», γιατί εἶμαι λίγο
πολυλόγος.

Δικός σου

Κάποιος ποῦ τὸν ξέρεις
(ἀφοῦ τὸ λές πῶς μὲ ξέρεις, σὲ πιστεύω)

Ὅ ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Καταγγέλλομε στοὺς πατριώτες μιὰ προδοσία τῆς «Ε
στίας» ποῦ ἡ ἴδια μᾶς τὴ μολόγησε στὸ φύλλο τῆς περα-
σμένης Τετάρτης, γράφοντας πῶς οἱ Ρ ο ὕ σ σ ι κ ε ε ἔφη
μερίδες σκολιάσανε ε ὕ ν ο ὕ κ ἄ κάπιο ἄρθρο τῆς.

— 'Όσο γιὰ τὴν κριτικὴ τῆς γιὰ τοὺς «Ζωντανούς
καὶ Πεταμένους», αὐτὴ εἶταν γραμμμένη ἀπὸ κάπιο
Βούργαρο κομιτατζῆ γι' αὐτὸ εἶταν καὶ τόσο ἀνόητη.

— Κάπιο φίλος μᾶς γράφει τώρα τελευταία :

— «Αὐτὰ ποῦ εἶπε τις προάλλες στὸ «Νουμᾶ» ὁ Σε-
νόπουλος ἀπάνου στὴν κρίση τοῦ Ροῖδη γιὰ τὸ Σουρῆ'
δὲν ἔχουν τὸν τόπο τους.

— «'Όσοι ἤξεραν καλά τὸ Ροῖδη, κατάλαβαν τὴν κο-
ροϊδεῖα του, σὺν εἶπε τὸ Σουρῆ τὸ μόνον ποιητὴ
τῆς σ η μ ε ρ ν ἑ ε π ο χ ἦ σ μας.

— «Δηλαδή πῶς τέτιο μονάχῃ μανιτάρι μπορεῖ νὰ
ξεφυτρώσῃ ἀπὸ τὸ διανοητικὸ μας βούρκο.

— «'Όσοι ἀπὸ τοὺς δικούς μας λὲν πῶς κανένα ἄλλο
ἔθνος δὲν ἔχει Σουρῆ, ἔχουν πολὺ δίκιο. Σὲ κανένα ἄλλο
ἔθνος τέτιο παιδικήσῃα φημερίδα, σὺν τὸ «Ἔωμι», θὰ
πιανε ποτὶς χαρτωσιά.»

— 'Αρπα τὴ λοιπὸν κι αὐτὴ τὴν χρυσούλα, κύρ Σου-
ρῆ, καὶ καλὴ γῶνεψῃ.

— Τοὺς τ ὕ λ ο υ ε =μαξιλάρια δὲν τοὺς ἀνακάλυψε,
λέει, ὁ Μιστριώτης, ἀλλὰ ὁ πρῦτανις κ. Λάμπρος.

— Κ' ἐδῶ, βλέπετε, πονηριά. 'Αν οἱ τίλοι δὲ μετα-
μορφωνόντουσαν στὸ Στάδιο σὲ τ υ λ ο φ θ ὄ ρ α τῆς 'Αν-
τιγόνης του, θὰν τοὺς κράταγε γιὰ λογαριασμὸ του καὶ
θὰ καμάρωνε. Τώρα τοὺς φορτώνει τοῦ κ. Λάμπρου.

— 'Η «Vjejj» («Ζυγαρι») τῆς Μόσκας εἶναι ὄργανο

τῶν Ρώσσω symbolistes ἢ decadents, τῶν μαλλιάρῶ,
νὰ ποῦμε. 'Όργανο δηλ. τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν καὶ τῆς
'Ελεύθερης Τέχνης.

— Εἶναι τὸ μόνον ρούσσικο περιοδικὸ ποῦ ἐνδιαφέρνε-
ται γιὰ τὴ Ρωμαϊκὴ φιλολογικὴ κίνηση.

— 'Ο συναργάτης μας κ. Μιχ. Λυκιαρδόπουλος εἶναι
δεύτερος γραμματικὸς (sous-chef de redaction) καὶ διευ-
τύνει τὰ τμήματα : 'Μπιθεώρηση ξένων περιοδικῶν, ἀν-
ταπόκρισεις καὶ χρονικά.

— 'Η «Ζυγαριᾶ», σὰς τὸ λέμε τὸ μυστικὸ, βγαίνει
μὲ Ρούσσεικα ρούβλια, ἀφοῦ ἐπὶ τὴ Μόσκα αὐτὴ ἡ μονάδα
ἔχει πέραση.

— Διοθώνουμε ἕνα χονδροειδέστατο τυπογρ. λάθος
ποῦγινε στὸν τίτλο τῆς κερρικατοῦρας τοῦ περασμένου
φύλλου. 'Αντὶ σελ. 6 στὴλ. 2, μῆπκε σελ (δ α β 1.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Τ Σ ΦΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

'Η 'Εθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς
τραπεζικὰ γομαμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ
λίρας στερελίνας ἀποδοτίας εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ
διαρκείας Αἰ εἰς χρυτὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πλη-
ρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς 8 ἐγένετο ἢ κατάθεσις,
εἰς χρυτὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ἕψως (chègue) ἐπὶ τοῦ ἐξω-
τερικοῦ καὶ ἐπιταγῆν τοῦ ὁμολογιοῦχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνον-
ται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ κα-
ταθέτου ἐπὶ 'Υποκαταστήματι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερ-
κύρῃ δὲ, Κεφαλληνίῃ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστή-
ματων τῆς 'Ιονικῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

Table with 4 columns: Interest rate, Term, and other details. Row 1: 1)2 ταί: 0.0 κατ' ἔτος διὰ καταθ. 6 μηνῶν. Row 2: 2 " 0'0 " " " 1 ἔτους. Row 3: 3 1)2 " 0.0 " " " 2 ἐτῶν. Row 4: 2 " 0'0 " " " 4 ἐτῶν. Row 5: 4 " 0'0 " " " 5 ἐτῶν.

Αἱ ὁμολογιοὶ τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ
κλογὴν τοῦ καταθέτου νομαστικαὶ ἢ ἀνόνομοι.

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΙΟΜΑΧΙΑΤΙΚΟ

'Απὸ Πέμπτη σὲ Πέμπτη

'Υπουργὸς 'Εσωτερικῶν ὁ Θ. Π. Ντεληγιάννης

Σκοτωμοί.—Πάτρα 1, Τρίκαλα 1, 'Αθία 1,
Μεσολόγγι 1, Αἰτωλικὸ 1.

Λαβωμοί.—'Αθήνα 12, Περαιᾶς 5, Βόλος 1,
Μεσολόγγι 1, 'Αγρίνι 1.

Κλειψές.—'Αθήνα 8, Περαιᾶς 5, Βόλος 1, Πά-
τρα 1, Πύργος 1.

'Απαγωγή.—Περαιᾶς 1.

Βιασμός.—Περαιᾶς 1.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— Κι ἄλλος. Θὰ δημοσιευτοῦνε Γιατί βιάζεσαι; —
κ. Σαχλίκο. Τὸ δημοσιεύομε ἀφοῦ τὸ θέλετε γιὰ νὰ γα-
λέσει κι ὁ ἴδιος.

'Ο Χρήστος ὁ Βαρλέντης μας μετάφρασε Αἰσχύλον.
Τοῦ πρέπει μέγας ἐπαινος καὶ ξῦλον, ξῦλον, ξῦλον.

Κ' ἐπίτητα; Μήπως θαρρεῖτε πῶς μ' εἶα ἐπίγραμμα, ποῦ
μοιαζει τόσο μὲ τὸ ψευτόνομά σας, γκρεμίζεται μιὰ φιλο-
λογικὴ ἐργασία. Δοκιμάστε καὶ λόγου σας νὰ μεταφρά-
σετε «Προμηθεῖα» κ' ὕστερα εἰλάτε νὰ κουβεντιάσουμε. —
κ. Βαγγελάκη. 'Όμορφα τὰ κουτσαβάκικα. Θὰ δημο-
σιευτοῦνε ἐπ' ἄλλο φύλλο.—κ. Α. Π. Τὸ «'Ερημόκαστρο»
τοῦ κ. Βλαχογιάννη εἶναι καλὸ δῆγμα ξεναγραμμένο.
'Εδῶ καὶ δώδεκα χρόνια δημοσιεύτηκε σ' ἐφημερίδῃ μὲ
τὸν τίτλο αὐ Λέοντας. Αὐτὰ τὰ ξέραμε πρὶν δημοσιέ-
ψομε τὸ ἔργο τοῦ κ. Βλαχογιάννη, ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ συ-
γγραφέα.